

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การบริหารราชการไทย (Thai Public Administration) มีลักษณะเป็นการบริหารงานขององค์กรขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อน (Big and Complex Organization) ที่มีแบบแผนหรือการบริหารงานแบบ “ระบบราชการ” (Bureaucracy) กล่าวคือ การบริหารราชการไทยนอกจากจะมีการจัดแบ่งงานกันทำ (Division of Work) เพื่อให้เกิดความชำนาญงานเฉพาะอย่าง (Specialization) มีการจัดลำดับชั้นการบังคับบัญชา (Rule and Regulation) ที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้เกิดความแน่นอนและความชัดเจนในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการแยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงาน (Impersonality) แล้ว การบริหารราชการไทยยังมีการจัดระเบียบการบริหารราชการเป็น 3 ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลาง (Central Administration) ซึ่งเป็นการบริหารงานของกระทรวง ทบวง กรม การบริหารราชการส่วนภูมิภาค (Provincial Administration) เป็นการควบคุม กำกับดูแลการบริหารงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นสาขาหรือตัวแทน (Agent) ของกระทรวง ทบวง กรม ที่ไปปฏิบัติงานอยู่ในส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (Local Administration) เป็นการกำกับดูแลและประสานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับการกระจายอำนาจหรือโอนอำนาจให้บริหารกิจการบางอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการของท้องถิ่น (Local Affairs) ไปดำเนินการเองโดยประชาชนในท้องถิ่น (สมาน รังสิโยภฤตย์, 2543 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) และ มาตรา 281-282 แห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ได้ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นและมีหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่ชัดเจนสอดคล้อง และเหมาะสมกับรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น การกำกับดูแล ให้มีการกำหนดมาตรฐานกลางเพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลือกไปปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างในระดับของการ

พัฒนาและประสิทธิภาพในการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบ รวมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบการดำเนินงานจากประชาชนเป็นหลัก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหารการจัดบริการสาธารณะ และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเข้มแข็งในการบริหาร โดยอิสระและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาระบบการคลังท้องถิ่น ให้จัดบริการสาธารณะได้โดยครบถ้วนตามอำนาจหน้าที่ จัดตั้งหรือร่วมกันจัดตั้งองค์กรเพื่อการจัดบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ และให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง รวมทั้งให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจเพื่อเป็นการแบ่งเบาอำนาจหน้าที่และจัดสรรรายได้ระหว่างราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นตามระดับความสามารถขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

เทศบาลตำบล เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก โดยทั่วไปเทศบาลมีฐานะเดิมเป็นสุขาภิบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) การจัดตั้งเทศบาลตำบลกระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 เทศบาลตำบลในอำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด มีทั้งหมด 4 แห่งได้แก่ 1. เทศบาลตำบลคงสิงห์ 2. เทศบาลตำบลคินคำ 3. เทศบาลตำบลจันทหาร และ 4. เทศบาลตำบลผักแว่น ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลตำบลโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย มีฐานะเป็นนิติบุคคล การปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบล เป็นไปตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2552 โดยกำหนดหน้าที่ต้องทำของเทศบาลไว้ 9 ประการ คือ 1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน 2) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ 3) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 4) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ 5) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง 6) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม 7) ส่งเสริมการพัฒนา อาชีพสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ 8) บำรุงศิลป ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และ 9) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล โดยเทศบาลตำบลทั้ง 4 แห่ง ใช้แผนพัฒนาตำบลหรือแผนสามปีของเทศบาลที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงาน โดยจัดทำเป็นแผนงานหรือ โครงการตามความ

ต้องการของประชาชนและสภาพพื้นที่ของท้องถิ่น เช่น โครงการปรับปรุง/ซ่อมแซมถนนเพื่อ
การเกษตร โครงการปรับปรุง/ซ่อมแซม ถนนลาดยางภายในตำบล โครงการก่อสร้าง/ปรับปรุง/
ซ่อมแซมถนน ค.ส.ล.ภายในหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนสัญจรไปมาได้สะดวก โครงการสร้าง
เสริมประสิทธิภาพ อปพร. เพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย
ของประชาชนและการให้บริการแก่ประชาชน โครงการจัดกิจกรรมงานประเพณีและภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น และ โครงการ
รณรงค์ป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุงลาย เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ตระหนักและ
ให้ความสำคัญในการกำจัดลูกน้ำและยุงลาย เป็นต้น (เทศบาลตำบลคงสิงห์. 2553 : 23-24)

อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในอำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ล้วนแต่เป็นการ
ให้บริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในพื้นที่โดยตรง โดยคณะบุคคลที่ได้รับการ
แต่งตั้งจากนายอำเภอ และเป็นตัวแทนของประชาชนในแต่ละเขตหมู่บ้าน เพื่อทำหน้าที่ในการ
จัดแผนพัฒนาหมู่บ้าน ช่วยเหลือ แนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้ใหญ่บ้าน นั่นคือ คณะกรรมการ
หมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านในอำเภอจันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวน 1,529 คน (อำเภอ
จันทหาร. 2553) จึงเป็นคณะบุคคลหรือผู้แทนของประชาชนในพื้นที่ที่จะแสดงความคิดเห็นแทน
และสื่อหรือสะท้อนถึงความต้องการของประชาชน ได้ดี ดังนั้น การปฏิบัติงานตามอำนาจ
หน้าที่ของเทศบาลตำบล จึงเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรงและประชาชนก็คาดหวังว่าเทศบาล
ตำบลจะปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายได้เพียงใด อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยซึ่ง
ปฏิบัติงานในพื้นที่เทศบาลตำบลคงสิงห์ พบว่าถนนที่ประชาชนใช้สัญจรไปมาระหว่างหมู่บ้าน
มีลักษณะที่เป็นหลุม บ่อ ขนาดใหญ่ ผิวถนนขรุขระ ทำให้การสัญจรไม่สะดวก ประกอบกับ
เทศบาลตำบลได้รับแจ้งเรื่อง การได้รับความเดือดร้อนจากถนนชำรุดทำให้การคมนาคมไม่
สะดวก ไม่มีไฟฟ้าใช้ในเขตพื้นที่ทำการเกษตร น้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภค ท่อระบายน้ำ
ชำรุดไม่สามารถใช้การได้ ปัญหาน้ำท่วมขังในหมู่บ้าน ปัญหาการระบาดของโรคติดต่อ เป็น
ต้น (เทศบาลตำบลคงสิงห์. 2553 : 9)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของ
คณะกรรมการหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในอำเภอจันทหาร
จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่ต้องทำ ตามมาตรา 50 แห่ง
พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 เพื่อจะนำผลการวิจัย
ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในอำเภอ
จันทหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ให้สนองตอบต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และพื้นที่ของเทศบาลที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมุติฐานการวิจัย

1. คณะกรรมการหมู่บ้านมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง
2. คณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และพื้นที่ของเทศบาลที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล ในอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาในการวิจัยความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด กำหนดเนื้อหาการวิจัยโดยการปรับจากอำนาจหน้าที่ต้องทำของเทศบาลตำบล ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2552 ดังนี้

- 1.1 รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- 1.2 ให้มีและบำรุงทางบก
- 1.3 รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 1.4 ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- 1.5 ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

- 1.6 ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
- 1.7 ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 1.8 บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 1.9 หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

เนื่องจากข้อ 1.9 เป็นหน้าที่ที่เทศบาลตำบลต้องกระทำตามระเบียบ กฎหมาย

ข้อบังคับ หรือภารกิจการถ่ายโอนที่ส่วนกลางมอบหมายให้ปฏิบัติ ซึ่งไม่สามารถระบุชัดเจนได้ว่าเป็นหน้าที่ใด ผู้วิจัยจึงไม่นำมากำหนดเป็นเนื้อหาในการวิจัย

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการวิจัย คือ เทศบาลตำบลในอำเภอจันทร จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ 1) เทศบาลตำบลดงสิงห์ 2) เทศบาลตำบลดินคำ 3) เทศบาลตำบลจันทร และ 4) เทศบาลตำบลผักแว่น

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการทำวิจัยระหว่าง เดือนพฤศจิกายน 2553 ถึง เดือนพฤษภาคม 2554

4. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในอำเภอจันทร จังหวัดร้อยเอ็ด ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

4.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลดงสิงห์ เทศบาลตำบลดินคำ เทศบาลตำบลจันทร และเทศบาลตำบลผักแว่น ทั้งหมด 67 หมู่บ้าน จำนวน 1,529 คน (อำเภอจันทร. 2553)

4.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลดงสิงห์ เทศบาลตำบลดินคำ เทศบาลตำบลจันทร และเทศบาลตำบลผักแว่น ซึ่งได้จากการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane. 1973 : 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 คน

5. ขอบเขตด้านตัวแปร ประกอบด้วย

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการหมู่บ้าน จำแนกเป็น

5.1.1 เพศ

5.1.2 อายุ

5.2.3 ระดับการศึกษา

5.2.4 พื้นที่ของเทศบาลที่อาศัยอยู่

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่
ต้องทำของเทศบาลตำบล จำนวน 8 ด้าน ดังนี้

5.2.1 ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

5.2.2 ด้านการให้มีและบำรุงทางบก

5.2.3 ด้านการรักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง
การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

5.2.4 ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ

5.2.5 ด้านการให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

5.2.6 ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม

5.2.7 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

5.2.8 ด้านการบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี
ของท้องถิ่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่
ของเทศบาลตำบลในอำเภอจันทาร จังหวัดร้อยเอ็ด ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่
ใช้ในการวิจัยไว้ ดังนี้

ความคิดเห็น หมายถึง สิ่งที่เราหรือความรู้ที่เกิดขึ้นภายในใจและสิ่งที่เห็นและรู้
เข้าใจ นำไปสู่ข้อวินิจฉัยหรือความเชื่อที่แสดงออกตามความเห็น รู้หรือคิดของบุคคลแต่ละคน
ในการวิจัยครั้งนี้ให้หมายถึงความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านในเทศบาลตำบล จำนวน
4 แห่ง ดังนี้ 1) เทศบาลตำบลคงสิงห์ 2) เทศบาลตำบลคินคำ 3) เทศบาลตำบลจันทาร และ
4) เทศบาลตำบลผักแว่น

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล หมายถึง การปฏิบัติงานตาม
อำนาจหน้าที่ต้องทำของเทศบาลตำบลในอำเภอจันทาร จังหวัดร้อยเอ็ด ตามมาตรา 50 แห่ง
พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 จำนวน 8 ด้าน
ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หมายถึง การที่เทศบาลตำบล จัดเวรยามคอยรับแจ้งทุกข์จากประชาชนตลอดเวลา จัดตั้งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คอยให้บริการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดอาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อยขณะจัดงานมหรศพสม โภชหรืองานประเพณีภายในแต่ละชุมชนเป็นประจำ จัดโครงการเทศบาลตำบลเคลื่อนที่เพื่อให้บริการกับประชาชนเป็นประจำทุกปี ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนเป็นประจำ

2. ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางบก หมายถึง การที่เทศบาลตำบลจัดสร้างถนนหนทางเป็นไปตามแผนพัฒนาเทศบาลเป็นประจำ จัดพนักงานเทศบาลออกสำรวจถนนหนทาง หลังรับแจ้งการชำรุดของถนนหนทางเป็นประจำ จัดให้มีการซ่อมแซมและดูแลรักษาถนนให้ใช้การได้ดีตลอด จัดให้มีป้ายบอกชื่อถนนทุกสาย จัดให้มีป้ายแสดงการจำกัดขนาดน้ำหนักรถสำรวจตรวจตราถนนจากพนักงานเทศบาลเป็นประจำ

3. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึง การที่เทศบาลตำบลจัดให้มีการทำความสะอาดถนนหรือที่สาธารณะเป็นประจำ จัดหาภาชนะรองรับขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ จัดกิจกรรมรณรงค์การรักษาความสะอาดถนน ทางเดิน และที่สาธารณะเป็นประจำ ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยราชการในเขตเทศบาลในการรักษาความสะอาดเป็นประจำ

4. ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ หมายถึง การที่เทศบาลตำบลจัดให้มีการกำจัดขุขลายและป้องกันโรคไข้เลือดออกเป็นประจำทุกปี จัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี มีการอบรมประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อเป็นประจำทุกปี มีการร่วมมือกับหน่วยงานราชการหรือเอกชนในการป้องกันและระงับโรคติดต่อเป็นประจำ

5. ด้านการให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง หมายถึง การที่เทศบาลตำบลจัดให้มีเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงอย่างเพียงพอ จัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ในการดูแลช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยอย่างเพียงพอ จัดอบรมให้ความรู้ให้แก่วัยรุ่นประชาชนด้านการป้องกันอัคคีภัยเป็นประจำทุกปี การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยกรณีเกิดเพลิงไหม้เป็นประจำ

6. ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม หมายถึง การที่เทศบาลตำบลได้จัดให้มีการอบรมประชาชนเพื่อให้ได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนหน่วยงานราชการอื่นในการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเป็นประจำ มีครูประจำ

ศูนย์คอยให้การศึกษอบรมอย่างเพียงพอ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาในเขตพื้นที่เป็นประจำ

7. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ หมายถึง การที่เทศบาลตำบลได้สนับสนุนจัดกิจกรรมของกลุ่มสตรี เด็ก และเยาวชน เป็นประจำ จัดให้มีการช่วยเหลือกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเป็นประจำ จัดให้มีการกิจกรรมในการสงเคราะห์ผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ จัดโครงการช่วยเหลือผู้พิการทุกปี จัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการเป็นประจำ

8. ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น หมายถึง การที่เทศบาลตำบลจัดประเพณีต่าง ๆ ของหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลทุกปี ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นประจำ จัดกิจกรรมรณรงค์การรักษาศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นประจำ

คณะกรรมการหมู่บ้าน หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอจังหวัดจันทบุรี มีหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านหรือร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ภายในตำบล

เทศบาลตำบล หมายถึง องค์กรปกครองท้องถิ่นประเภทหนึ่งที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ.2552 ในการวิจัยให้หมายถึงเทศบาลตำบล จำนวน 4 แห่ง ดังนี้ 1) เทศบาลตำบลคงสิงห์ 2) เทศบาลตำบลคินคำ 3) เทศบาลตำบลจันทบุรี และ 4) เทศบาลตำบลผักแว่น ในอำเภอจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัย จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในอำเภอจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ให้สนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในแต่ละพื้นที่ของเทศบาลต่อไป